

Naam: J.H. Stegehuis
Datum: 4 november 2019
Team/teamonderdeel: ADV/advies
Telefoonnummer: 06 31997651

Collegevoorstel

Onderwerp	Startnota Regionale Energiestrategie Twente
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 19 november 2019
Hoofdpogave	Programma Duurzaamheid
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar met embargo
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsvoorstel

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Op dit moment bevindt de voorbereiding van het Klimaatakkoord zich in de afrondende fase om voor het eind van dit jaar ondertekend te worden. Uitwerking van het Klimaatakkoord tot een Regionale Energiestrategie (RES) gebeurt op basis van de Startnota Regionale Energie Strategie Twente (RES-T). In elke regio worden de hoofdlijnen van het proces om te komen tot een Regionale Energie Strategie met een startnota vastgelegd. Hierin worden ook de doelstelling en de manier van democratische besluitvorming en ruimtelijke borging opgenomen. Om de voorbereidingen voor het ontwikkelen van de RES - Twente te starten is de Startnota RES - Twente opgesteld.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de startnota Regionale Energiestrategie Twente als startpunt voor de uitwerking van de doelen uit het Klimaatakkoord op het gebied van de opwek van hernieuwbare energie en de verduurzaming van de gebouwde omgeving;
2. De gemeenteraad, na vaststelling van het Klimaatakkoord, voor te stellen de startnota Regionale Energiestrategie Twente vast te stellen.

Inleiding

Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en doelstellingen bepaald voor 2030 (49% CO2-emissiereductie ten opzichte van 1990) en 2050 (minimaal 80-95% CO2-emissiereductie). Voor de uitwerking van de afspraken is een Nationaal Klimaatakkoord opgesteld. Aan vijf tafels zijn daarvoor afspraken gemaakt: industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw en landgebruik en elektriciteit. Een voor de decentrale overheden belangrijk onderdeel van het akkoord is het opstellen van Regionale Energiestrategieën (RES'sen).

Vorbereiding RES Twente

In elke regio worden de hoofdlijnen van het proces om te komen tot een Regionale Energie Strategie met een startnota vastgelegd. Hierin worden ook de doelstelling en de manier van democratische besluitvorming en ruimtelijke borging opgenomen. Om de voorbereidingen voor het ontwikkelen van de RES - Twente te starten is de Startnota RES - Twente opgesteld.

Beoogd effect

Dit voorstel draagt bij aan het samen met medeoverheden en maatschappelijke partners werken aan het behalen van de doelen voor duurzaamheid en energiebesparing zoals benoemd in het Klimaatakkoord en het Programma Duurzaamheid Almelo.

Argumenten voor

1.1 Het voorstel past binnen de doelstellingen van het Programma Duurzaamheid Almelo.

Het Programma Duurzaamheid is gebaseerd op de doelen in het Klimaatakkoord van Parijs en het concept Nationaal Klimaatakkoord.

2.1 Om de voortgang in het proces te houden is het belangrijk dat de gemeenteraden van de deelnemende Twentse gemeenten, na de ondertekening van het landelijke klimaatakkoord, over gaan tot vaststelling van de Startnota Regionale Energie Strategie Twente.

De startnota beschrijft het proces hoe we met veel partijen in Twente willen komen tot een RES - Twente. De startnota is het eindproduct van de kwartiermakersfase. In de startnota zijn de contouren voor het proces beschreven.

2.2 Het is belangrijk om vooraf de spelregels om te komen tot een gedragen strategie vast te leggen.

In dit speelveld dienen de deelnemers aan de RES Twente gezamenlijk tot een strategie te komen. Afstemming van wat vanuit de individuele gemeenten wordt geboden vindt plaats in het regionale Portefeuillehouder overleg (PHO-MDA aangevuld met wethouders RO).

2.3 Na de ondertekening van het Klimaatakkoord kan de regio Twente officieel starten met het opstellen van de RES - Twente

In de planning van het in juni van dit jaar gepresenteerde Klimaatakkoord is voor het opstellen van de RES een zeer strakke en ambitieuze tijdplanning opgenomen. Na ondertekening van het Klimaatakkoord krijgen de regio's tot 1 juni 2020 de tijd voor het opleveren van het tussenproduct (het aanbod van de regio in de vorm van de concept RES) en – na doorberekening door het Planbureau van de Leefomgeving tot 1 maart 2021 voor een definitieve RES 1.0.

2.4 Het is belangrijk dat de gemeenteraad/Provinciale Staten en de algemene besturen kennis nemen van het voorstel voor het proces voor de RES Twente

De positie van de gemeenteraden/Provinciale Staten en de algemene besturen is heel belangrijk. De besturen moeten tijdig en volledig geïnformeerd worden over het proces en de besluiten die gevraagd gaan worden. Vandaar dat de concept Startnota in april 2019 al informerend aan de raad is voorgelegd. De energietransitie en de afspraken uit het Klimaatakkoord gaan veel betekenen voor onder meer de gemeentelijke taken. Voor de warmtetransitie Gebouwde omgeving krijgen gemeenten de regierol. Zowel de Warmte voor de gebouwde omgeving als de Opwek van duurzame elektriciteit hebben grote ruimtelijke effecten die gemeenten uiteindelijk in hun omgevingsbeleid moeten borgen. Verder is voor gemeenten de betaalbaarheid van de energietransitie voor inwoners belangrijk.

Kanttekeningen

2.1 Individuele gemeenten bepalen zelf wat hun aanbod binnen de RES is.

Binnen het regionale portefeuillehouder overleg vindt afstemming plaats over wat de individuele gemeenten aanbieden. Mocht in dit overleg niet tot overeenstemming kunnen worden gekomen, dan treedt het in de Startnota beschreven escalatiemodel in werking. Dit escalatiemodel houdt in dat indien de bijdrage van de regio Twente te laag is of bepaalde gemeenten onvoldoende willen bijdragen, dan zal de provincie haar sturingskracht inzetten. Deze sturingskracht wordt opgebouwd vanuit de voorkantsamenwerking (praten, confronteren en aanspreken) en kan uiteindelijk leiden tot een aan de gemeente(n) toegewezen aandeel in het regionale plan.

2.2 Het is nog niet duidelijk hoe het Rijk de woonlastenneutraliteit van duurzaamheidsmaatregelen borgt.

Woonlastenneutraliteit houdt in dat niemand voor hogere woonlasten komt te staan als gevolg van de energietransitie. Het Rijk neemt dit wel als uitgangspunt en stelt dat het haalbaar lijkt, maar een concretisering hiervan is er nog niet.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

De totale kosten voor het opstellen van de RES - Twente zijn nog niet compleet uitgewerkt, en volgen later. Er komen financiële middelen van het Rijk. Uitgangspunt is dat deze middelen voldoende zijn om te komen tot een definitieve Regionale Energie Strategie Twente. Er is derhalve geen sprake van lastenuitzetting.

Uitvoering

Het besluitvormingsproces kent drie momenten die gezamenlijk worden doorlopen:

1. de Startnota Energiestrategie Twente": vast te stellen door de gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen na ondertekening van het Klimaatakkoord;
Voor Almelo is een communicatie- en participatieproces in voorbereiding.
2. de Concept RES": dat wil zeggen een samenhangende regionale strategie vast te stellen door de Colleges van B&W, Gedeputeerde Staten en de dagelijkse besturen van de waterschappen;
3. de RES 1.0": vast te stellen door gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de Waterschappen.

Bijlagen

- raadsvoorstel (Raad 5722)
- Startnota Regionale Energiestrategie Twente (Intern 69627)

Procesinformatie

Intern overleg

In overleg met de Programmamanager Duurzaamheid

Afstemming met portefeuillehouder

Ja, afgestemd met de portefeuillehouder Duurzaamheid: akkoord.

Directie-advies

Niet van toepassing

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier, met embargo tot na vaststelling van het Klimaatakkoord.

Voor de externe communicatie rondom de vaststelling van de Startnota wordt een kort, gezamenlijk regionaal persbericht opgesteld.